

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Peil.Leesvaardigheid

Einde (speciaal) basisonderwijs
2020-2021

Landelijk Netwerk Taal
SLO
19 januari 2023

Marleen van der Lubbe & Mariët Förrer

Inspectie van het Onderwijs
17-1-2023

1

Inhoud

- Opzet peilingsonderzoek en belangrijkste bevindingen
- Aanbevelingen uit focusgroep
- Vragen
- Gesprek n.a.v. stellingen

2

Peil.Leesvaardigheid 2020-2021

Afname i.c.m. PIRLS-2021 in het voorjaar van 2021

Deelname

- 110 scholen (105 PIRLS) voor basisonderwijs (bo), 3318 groep 8-leerlingen
- 41 scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo), 1000 leerlingen laatste leerjaar

Instrumenten

- Leerlingresultaten: leestoets met 165 meerkeuze en open opgaven op het gebied van begrijpen, interpreteren, evalueren en samenvatten bij verschillende soorten zakelijke en fictieve teksten
- Onderwijsleerproces: schoolleidersvragenlijst, leerkrachtvragenlijst, leerlingen: leerkrachthandelen en klasklimaat
- Domeinspecifieke achtergrondkenmerken leerkrachten en leerlingen: vragenlijsten

Consortium bestaande uit EN, KBA Nijmegen, Cito en de RU

3

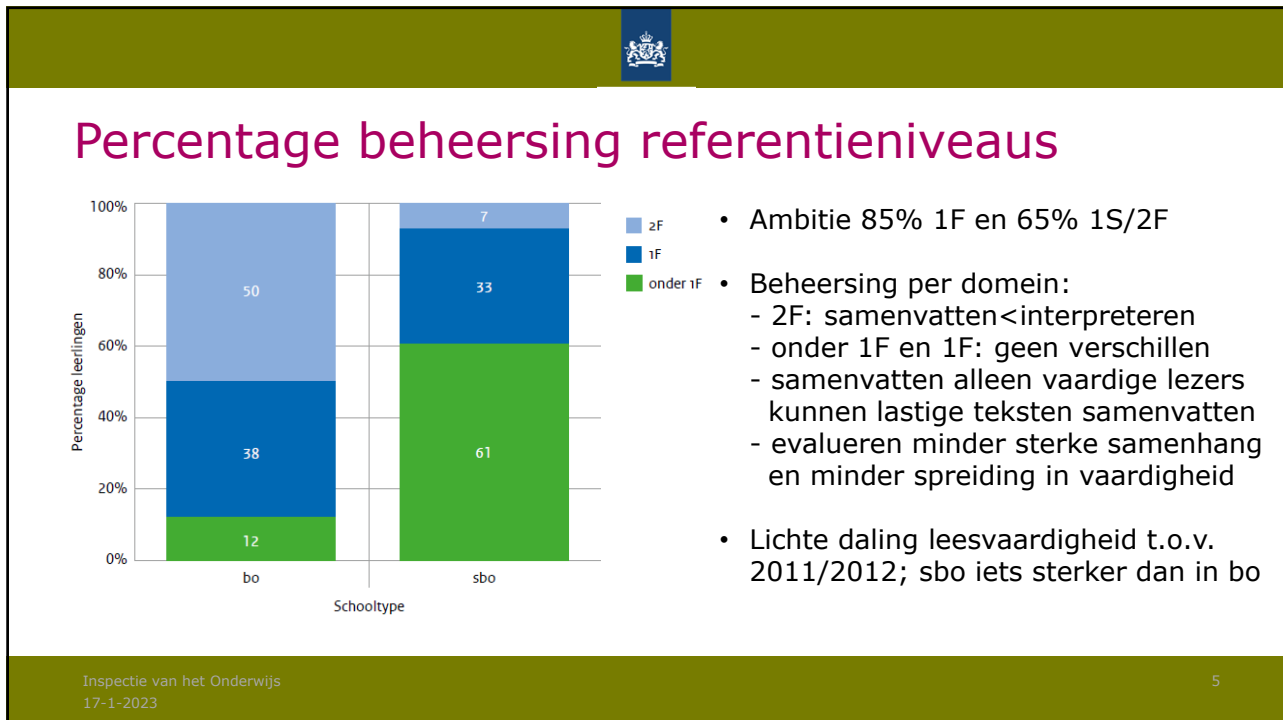

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Leesvaardigheid

4

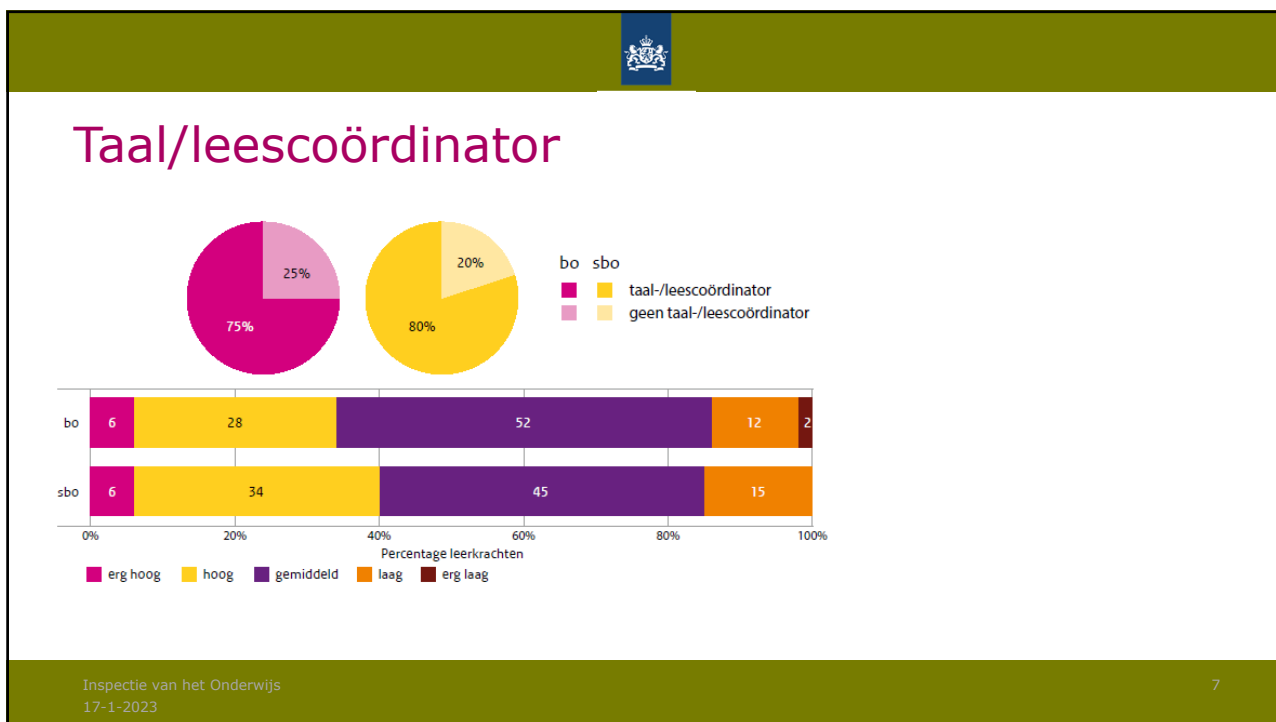
4

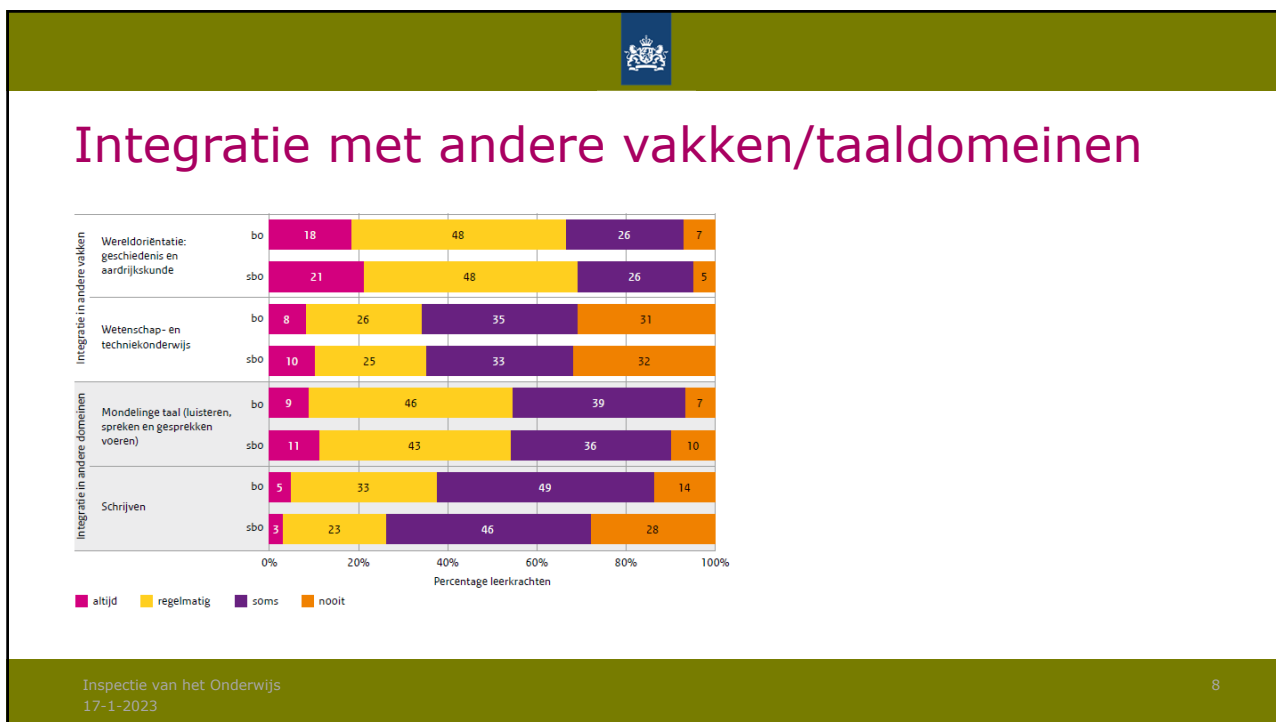
5

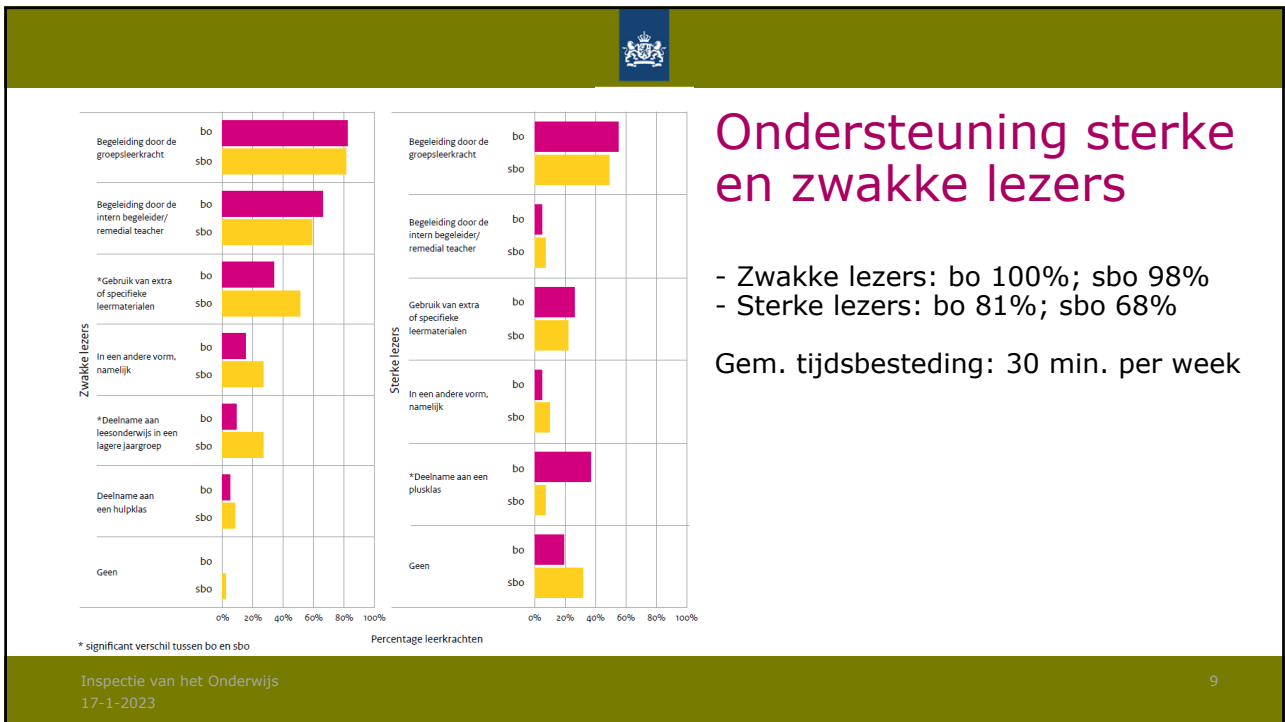
6

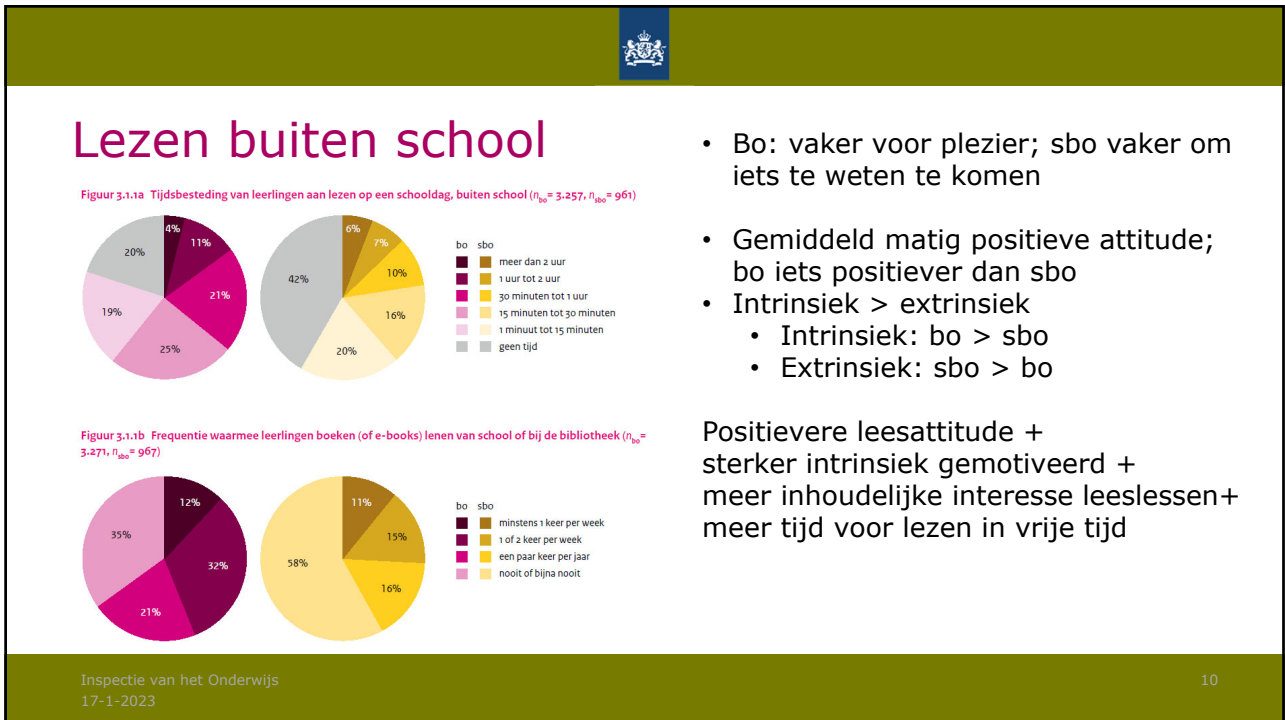
7

8

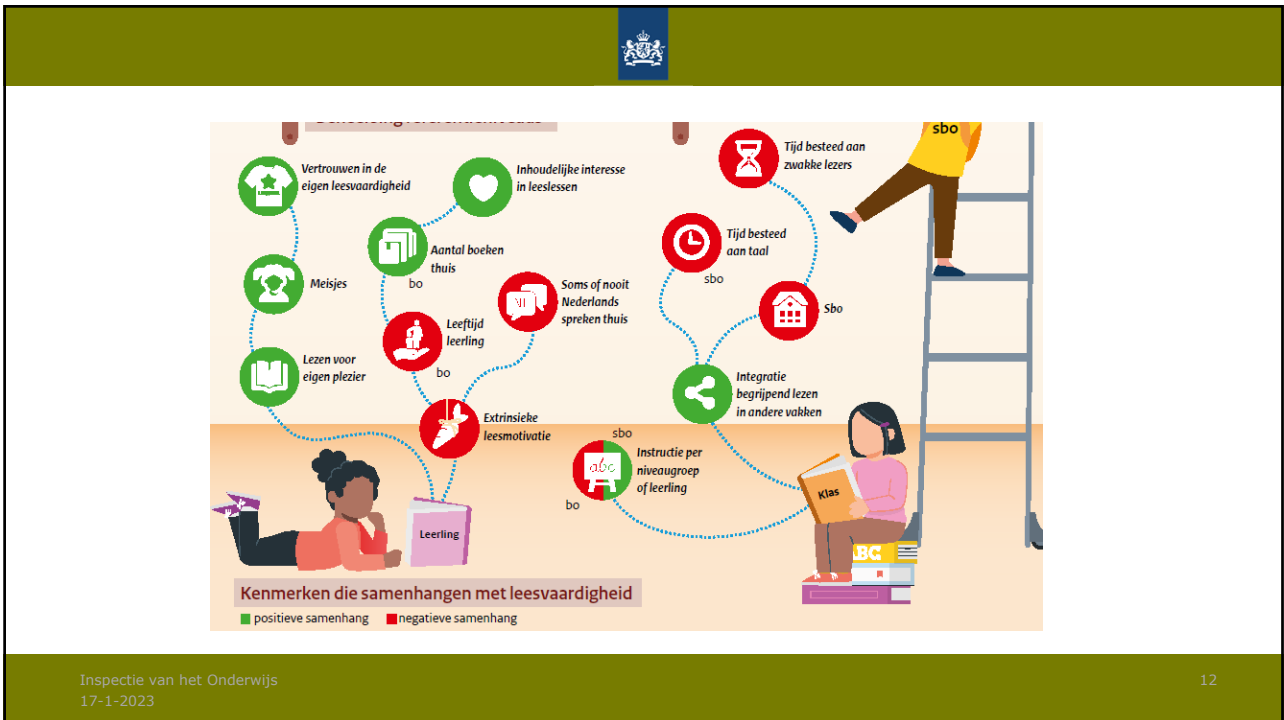
9

10

11

12

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Suggesties focusgroep en vindplaats rapport

13

13

Ideeën voor de onderwijspraktijk

- Werken vanuit een schoolbrede visie op taal en lezen
- Geïntegreerd taalonderwijs aanbieden
- Kwaliteitseisen stellen aan het zaakvakkenonderwijs
- Ook werken aan de hogere-orde-vaardigheden
- Hoge verwachtingen stellen
- Werken met heterogene groepen
- Monitoring van de leesontwikkeling
- Zoek samenwerking en hanteer een brede aanpak

Inspectie van het Onderwijs
17-1-2023

14

14

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Inspectie van het Onderwijs > Onderwerpen > Peil.onderwijs >
Leesvaardigheid einde (speciaal) basisonderwijs 2020-2021 >

Meer informatie

- > WWW.PEILPUNT.NL
 - Korte samenvatting resultaten
 - Downloaden rapport
 - Werkvormen en tips o.g.v. effectief leesonderwijs (Jantien)

Aan de slag met onderwijs in begrijpend lezen

Wilt u op school een impuls geven aan het onderwijs in begrijpend lezen en als team aan de slag met de verdere leesontwikkeling van uw leerlingen? Ter inspiratie vindt u op onderliggende pagina's werkvormen en tips van Jantien Dhont en Joanneke Prenger van SLO. Aan de hand hiervan kunt u met uw schoolteam in gesprek gaan over de inzichten rondom effectieve didactiek en recente publicaties over effectief leesonderwijs. Overigens kunnen de werkvormen helpen om het leesonderwijs op uw school verder te ontwikkelen.

- > 1. Inzichten over lezen: wat weten we?
- > 6. Op weg naar een doorlopende leerlijn lezen
- > 2. De leesscan: waar staan we als school?
- > 7. Een thematische tekstcollectie
- > 3. Een impuls aan je leesonderwijs
- > 8. Zorg voor een actieve verwerking
- > 4. Gluren bij de burens
- > 9. Bouwspecifiek lezen
- > 5. Wat past bij jullie?
- > 10. Uitgewerkt lesidee: 'De boze wolf vertelt'

De werkvormen helpen bij:

- vergroten van kennis over effectieve leesdidactiek
- combineren van kennisopbouw en begrijpend lezen door leerlingen
- toepassen van werkvormen om leerlingen gelezen teksten te laten verwerken
- het geven van een impuls aan het lezen op sleutelmomenten, zoals de overgang naar groep 3, de overgang naar leren lezen en naar het lezen om te leren in de middenbouw

17-1-2023
15

15

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Vragen?

16

16

In gesprek

Sendsteps.me met inlogcode owinsp326

1. Stoppen met lessen begrijpend lezen verbetert de leesvaardigheid
2. Door de huidige toetsen krijgen hogere orde vaardigheden in de lessen te weinig aandacht
3. Sterke lezers krijgen onvoldoende extra begeleiding
4. Leesplezier is het belangrijkste, de rest komt vanzelf
5. Verbeteren van de kwaliteit van het zaakvakkenonderwijs is de sleutel tot het verhogen van leesvaardigheid
6. Als de leescoördinator een te grote taak heeft, belemmert dit de kwaliteit van het leesonderwijs op een school